

Sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2015/2016

Wydział Prawa

liczba studentów łącznie: **3.567** (stan w roku akad. 2015/2016)

w tym:

na studiach stacjonarnych: **1.680**

na studiach niestacjonarnych: **1.887**

liczba uczestników studiów doktoranckich: **145** (stan w roku akad. 2015/2016)

w tym:

na studiach stacjonarnych: **124**

na studiach niestacjonarnych: **21**

liczba słuchaczy studiów podyplomowych: **149**

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Proces monitorowania standardów akademickich na Wydziale Prawa UwB odbywa się według następujących kryteriów zawartych w § 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.:

1) *systematyczna analiza i ocena na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale Prawa UwB kadry naukowo- dydaktycznej pod kątem:*

- a) *zapewnienia minimum kadrowego zgodnie z wymogami rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określającego warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia*

Określenie minimum kadrowego dla kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Prawa UwB na rok akademicki 2015/2016 odbyło się w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2014, poz. 1370) wydanego na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.) oraz przepisy wewnątrzuczelniane i wewnątrzwydziałowe¹ dotyczące monitorowania standardów akademickich w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości

¹ Uchwała nr 1197 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie monitorowania standardów akademickich w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

kształcenia.

Przy zaliczaniu do minimum kadrowego nauczycieli akademickich uwzględniono szereg następujących kryteriów:

- Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku.
- Każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.
- Do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów. Do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy.
- Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra.
- Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów (administracja, europeistyka, bezpieczeństwo narodowe) stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów (administracja, europeistyka, bezpieczeństwo narodowe, kryminologia) stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Minimum kadrowe dla jednolitych studiów

magisterskich na kierunkach studiów, związanych z kształceniem w zakresie prawa stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

- Stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla danego kierunku studiów, do liczby studentów na tym kierunku nie może być mniejszy niż: 1:160 - dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych (administracja, europeistyka, bezpieczeństwo narodowe, kryminologia, prawo).

Systematyczna ocena składu i jakości kadry nauczającej na danym kierunku studiów jest elementem monitorowania standardów akademickich i polega na co najmniej dwukrotnym sprawdzeniu w ciągu roku akademickiego (przed rozpoczęciem semestru zimowego oraz przed rozpoczęciem semestru letniego) czy zachowane są wymogi Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Analizy i oceny kadry naukowo - dydaktycznej pod kątem zapewnienia minimum kadrowego dokonuje Dziekan we współpracy z Prodziekanami w oparciu o karty obciążeń dydaktycznych pracowników zatrudnionych na Wydziale.

Minima kadrowe dla wszystkich kierunków i poziomów kształcenia prowadzonych na Wydziale ustalono przed rozpoczęciem roku akademickiego 2015/2016 i dokonano powtórnego sprawdzenia ich prawidłowości przed rozpoczęciem semestru letniego 2015/2016.

b) działalności naukowej nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań składanych w terminach wyznaczonych przez dziekana

Zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Prawa z dnia 28.04.2006 r. (ze zm.), nauczyciele akademicy są zobowiązani do złożenia Dziekanowi dwa razy w roku sprawozdania z prowadzonej przez nich działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Sprawozdania niesamodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych opiniują kierownicy Katedr lub Zakładów.

W roku akademickim 2015/2016 systematyczna analiza i ocena kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem działalności naukowej nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań składanych w terminach wyznaczonych przez dziekana polegała na zapoznaniu się ze złożonymi przez pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych sprawozdaniami, w których sprawozdający wskazywali na pozycje naukowe

opublikowane w okresie sprawozdawczym oraz wskazywali liczbę uzyskanych punktów według zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym (Dz. U. 2012 r. poz. 877) oraz w oparciu o Komunikat MNiSW z dnia 21 grudnia 2012 r., poprzedzony komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2012 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikacje w tych czasopismach.

Ocena działalności naukowej nauczycieli akademickich odbyła się w październiku 2015 r. oraz w lutym 2016 r. Nastąpiła ona, w szczególności, w oparciu o aktywność publikacyjną, kierowanie i wykonawstwo w projektach badawczych, uczestnictwo w konferencjach krajowych i międzynarodowych. W kilku wypadkach nauczyciele nie złożyli wymaganego sprawozdania, więc Dziekan wezwał ich do wywiązania się z tego obowiązku. W kilku przypadkach Dziekan podjął działania mające na celu podniesienie aktywności naukowej nauczycieli akademickich poprzez odbycie indywidualnych rozmów oraz zwrócenie uwagi na potrzebę intensyfikacji działań naukowych.

c) podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich

Podobnie, jak w poprzednich latach, tak też i w roku akademickim 2015/2016 systematyczna analiza i ocena kadry naukowo - dydaktycznej pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich odbywała się na podstawie corocznych sprawozdań składanych w terminach wyznaczonych przez dziekana i polegała na zapoznaniu się ze złożonymi przez nauczycieli akademickich sprawozdaniami, w których wskazywali oni na odbyte kursy (np. e-learning), szkolenia, udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, ich organizację, uczestnictwo w kongresach, sympozjach, zjazdach, forach itp.

Ocena działalności nauczycieli akademickich pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych odbyła się w październiku 2015 r. oraz w lutym 2016 r. W kilku wypadkach nauczyciele nie złożyli wymaganego sprawozdania, więc Dziekan wezwał nauczycieli akademickich do wywiązania się z tego obowiązku. W kilku przypadkach Dziekan podjął działania mające na celu podniesienie aktywności poprzez odbycie indywidualnych rozmów oraz zwrócenie uwagi na potrzebę intensyfikacji działań pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich.

W ramach podnoszenia kwalifikacji najbardziej istotny jest rozwój naukowy

pracowników, co potwierdzone jest uzyskaniem przez nich tytułu lub stopnia naukowego. W roku akad. 2015/2016 jeden pracownik uzyskał tytuł profesora, a jeden - stopień doktora habilitowanego.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się też poprzez przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów badawczych. W roku akad. 2015/2016 do NCN złożono dwa wnioski, nie otrzymano jednak finansowania żadnego projektu. Natomiast, liczba realizowanych w tym okresie grantów wynosiła osiem (stan na 20.09.2016 r.).

2) *obsady zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami.*

Uwzględniając kwalifikacje zawodowe poszczególnych nauczycieli obsady zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2015/2016 dokonywał Dziekan Wydziału w porozumieniu z Kierownikami Katedr i Zakładów, którzy w razie stwierdzenia nieprawidłowości niezwłocznie podejmowali kroki, mające na celu wyeliminowanie tych nieprawidłowości.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Monitorowanie standardów akademickich na Wydziale Prawa UwB odbywa się systematycznie w sposób prawidłowy. Dzięki temu spełniane są wymagania nakładane przez przepisy prawa, jak i stawiane przez Dziekana.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich nadal należy dążyć do zwiększenia liczby efektywnie składanych wniosków o finansowanie projektów badawczych.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Ocena procesu kształcenia na Wydziale Prawa UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 4 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dn. 27 maja 2015 r.

W roku akademickim 2015/2016 na Wydziale Prawa na potrzeby monitorowania procesu kształcenia opierającego się na analizie i ocenie programów kształcenia oraz ich realizacji Zarządzeniem Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku powołano na wszystkich kierunkach studiów na dany rok akademicki odpowiednie Zespoły. Składają się one z co najmniej trzech nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na

danym kierunku. Zespoły te dokonują analizy i oceny:

- spójności koncepcji kształcenia,
- zgodności zakładanych efektów kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, ich spójności z treściami kształcenia i metodami dydaktycznymi,
- zgodności programu studiów (w tym form prowadzonych zajęć) z zakresem wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz dostosowania programu do specyfiki profilu i formy kształcenia,
- prawidłowości stosowanego systemu punktów ECTS wraz z analizą wykorzystania przez studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych możliwości stwarzanych przez ten system,
- zgodności sylabusów poszczególnych przedmiotów z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia,
- sposobu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia (np. adekwatności zakresu wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów kształcenia; dostępu studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych do informacji na temat stosowanych zasad oceniania)²,
- programu praktyk studenckich wraz z analizą efektów kształcenia uzyskanych podczas ich realizacji (t.j. wykonują zadania określone w § 4 ust. 2 pkt 1-6 i pkt 8 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.).

Ponadto Zespoły proponują ewentualne zmiany w programach kształcenia wynikające z monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Zespoły po zakończonym roku akademickim, jednak nie później niż do dnia 15 września 2016 r. mają przedłożyć Dziekanowi sprawozdania dotyczące monitorowania procesu kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa. Następnie Dziekan przedłoży Radzie Wydziału sprawozdanie dotyczące monitorowania procesu kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa w terminie do dnia 30 września 2016 r.

² Zarządzenie nr 8 Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2012r. w sprawie weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

W wyznaczonym czasie Zespoły do spraw monitorowania procesu kształcenia na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Prawa złożyły na ręce Dziekana sprawozdania ze swojej działalności. Na ich podstawie wyprowadzono następujące wnioski.

W ramach oceny spójności koncepcji kształcenia Zespoły uznały, że koncepcje kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB są spójne z misją Uniwersytetu w Białymstoku oraz znajdują odzwierciedlenie w jego strategii. Koncepcje te zawierają wszystkie wymagane elementy, w tym moduły kształcenia wraz z przypisanymi efektami kształcenia. Wszystkie kierunki umiejscowiono w odpowiednich obszarach kształcenia, opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji. Określone nazwy kierunków studiów, stopnie, profile, formy studiów są spójne. Ponadto, profile kształcenia (ogólnoakademicki) są spójne z określonymi efektami kształcenia.

Na podstawie analizy programów studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB należy potwierdzić zgodność zakładanych efektów kształcenia z KRK. W szczególności należy wskazać, że przyjęte liczby semestrów studiów oraz ogólne liczby punktów ECTS są zgodne ze standardami kształcenia. Struktury programów studiów wyodrębniają takie moduły kształcenia, do których przypisane zostały efekty kształcenia oraz punkty ECTS uwzględniające wszystkie elementy pracy studenta niezbędne dla osiągnięcia zakładanych w standardach kształcenia efektów kształcenia.

Opracowane dla wszystkich kierunków studiów programy studiów umożliwiają studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze koniecznym do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów. Sekwencje przedmiotów ujętych w programach studiów są logiczne i sprzyjają realizacji efektów kształcenia określonych w standardach kształcenia.

Jak podkreśliły Zespoły dokonanie analizy spójności efektów kształcenia z treściami kształcenia oraz metodami dydaktycznymi było utrudnione ze względu na braki niektórych sylabusów (części B). Stąd też, na podstawie dostarczonego materiału trudno było sformułować jednoznaczne wnioski w zakresie spójności efektów kształcenia z treściami kształcenia i metodami dydaktycznymi. Opierając się o dane dostępne potwierdzono spójność efektów kształcenia z treściami kształcenia oraz metodami dydaktycznymi.

Zespoły zwróciły też uwagę, iż system USOS zawiera inny wzór sylabusu, niż ten przewidziany w Uchwale Senatu. Podkreśliły, iż konieczność przygotowania dwóch różnych postaci sylabusu stanowi czynnik, który zniechęca osoby prowadzące zarówno do składania sylabusów, jak i ich wprowadzania do Systemu USOS. Należałoby podjąć starania w celu

dostosowania formy sylabusu występującej w systemie USOS do wzoru przewidzianego w Uchwale Senatu.

Ponadto ustalono, że programy studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB stanowią spójne całości. Zaproponowane moduły kształcenia wydają się w stopniu odpowiednim wyczerpywać zakres wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Odpowiadają także specyfice profilu ogólnoakademickiego. Tworzą zestaw odpowiednio i logicznie powiązanych ze sobą elementów. Uwagę w tym względzie zwraca jednocześnie elastyczność programów studiów dająca studentowi – oczywiście w określonym zakresie – szansę wyboru modułów o zbliżonej zawartości wychodzących jednak naprzeciw indywidualnym zainteresowaniom studenta w zakresie dziedzin właściwych poszczególnym kierunkom studiów.

Ustalono, że odpowiednio dobrano formy prowadzonych zajęć. Zaproponowano szeroki ich wachlarz (wykłady, ćwiczenia, lektoraty, konwersatoria, seminaria) odpowiadający ogólnoakademickiemu profilowi poszczególnych kierunków. Umożliwia to przekazanie studentom we właściwy sposób wiedzy i umiejętności koniecznych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Różnice w obciążeniach ilości zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego między studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi są w naturalny sposób dyktowane specyfiką obu form kształcenia. Wydaje się jednak, iż programy skonstruowano w taki sposób, iż wskazane różnice nie przynoszą szkody procesowi osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia również na studiach niestacjonarnych. W obu bowiem przypadkach zakres przekazywanej studentom – w ramach poszczególnych modułów – wiedzy i nabywanych przez nich umiejętności wydaje się zapewniać prawidłowy przebieg realizacji wzmiankowanych efektów.

W konsekwencji należy uznać, iż moduły kształcenia pozwalają osiągnąć wszystkie zakładane efekty kształcenia – tak w wymiarze wiedzy, jak i umiejętności. Żaden efekt nie został pominięty. Konstrukcje programów i zawartość poszczególnych modułów korespondują z ogólnoakademickim profilem studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB. Jednocześnie programy pozostają dostosowane do oferowanych form kształcenia uwzględniając ich specyfikę.

Oceniono, że liczby punktów ECTS przyjęte w planach studiów są odpowiednie do wymagań przewidzianych dla ogólnoakademickiego profilu studiów, a sposób wyliczania punktacji jest właściwy. Zastosowany system umożliwi również indywidualizację procesu kształcenia oraz wymianę międzyuczelnianą.

Na podstawie poddanych analizie dostępnych sylabusów przedmiotów opracowanych według wzoru zawierającego efekty kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów należy potwierdzić ich zgodność z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia. Zawarte w nich treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne umożliwiają realizację wszystkich efektów kształcenia. Macierz efektów kształcenia wskazuje, na których przedmiotach określone efekty kształcenia mają być osiągnięte. Założone do realizacji efekty kształcenia są takie same dla wszystkich form studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Aczkolwiek, niektóre sylabusy wykazywały określone niedociągnięcia. Mankamenty te obejmowały braki części A lub części B sylabusu. W niektórych sylabusach efekty kształcenia określano ogólnie bez wskazania kodów przypisanych do poszczególnych kierunkowych efektów kształcenia według wykazu KRK.

W opinii zespołów zasadnym byłoby wzmoczenie weryfikacji opracowywania, składania i udostępniania w systemie USOS sylabusów przez osoby prowadzące zajęcia. Należy jednocześnie zalecić przegląd sylabusów ze zwróceniem uwagi, aby wskazane w nim efekty były możliwe do osiągnięcia w trakcie danego przedmiotu z uwzględnieniem rodzaju zajęć w jakim on występuje (wykład, ćwiczenia, seminarium) oraz liczby godzin dydaktycznych przeznaczonych na przedmiot. Istotne jest również stosowanie różnorodnych metod dydaktycznych adekwatnych do zakładanych efektów.

Na podstawie poddanych analizie dostępnych sylabusów przedmiotów na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB należy stwierdzić, że sposób sformułowania efektów kształcenia oraz ich weryfikacji zasadniczo należy ocenić pozytywnie. Pożądane byłoby jednak większe ujednoczenie sposobu ich uzupełniania oraz konsekwentne określanie efektów kształcenia wraz z przypisaniem im metod weryfikacji. Należałoby również uzupełnić brakujące sylabusy wprowadzane do systemu USOS. Postulowano ponadto o przeprowadzanie egzaminów oraz zaliczeń w formie pisemnej innej niż testowa lub w formie odpowiedzi ustnej.

Ustalono, że w przeważającej większości sylabusów sposób weryfikacji był podany ogólnie i opisowo, bez wskazywania efektów kształcenia lub opisowo z wymienieniem efektów kształcenia, natomiast ze wskazaniem sposobu ich weryfikacji. Pojawiały się też opisy efektów kształcenia wraz z podaniem ich symboli, ale bez sposobu weryfikacji. W nielicznych przypadkach zostały podane tylko sposoby weryfikacji bez efektów kształcenia. Ponadto, w niektórych przypadkach w ogóle nie zostały wskazane sposoby weryfikacji efektów kształcenia.

Zespoły podkreśliły, że stosowanie jako formy zaliczenia przedmiotu udzielania zaliczenia bądź wystawiania oceny z egzaminu na podstawie frekwencji na zajęciach należy uznać za praktykę niedopuszczalną w świetle możliwości weryfikacji efektów kształcenia. Za niewłaściwe uznano zaliczanie przedmiotów wyłącznie na podstawie części e-learningowej przedmiotu, jak też zaliczenie, gdy student nie uzyskał więcej niż połowy punktów możliwych do zdobycia. Zwracano uwagę na to, by stopień rygoryzmu zaliczenia przedmiotów prowadzonych dla obcokrajowców znacząco nie odbiegał od standardów przyjętych na zajęciach prowadzonych po polsku. Zespoły postulowały o wzbogacenie aktualnego instrumentarium weryfikacji efektów.

Ustalono, że cele, programy i zasady odbywania praktyk zostały właściwie zharmonizowane z pozostałymi elementami procesu kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa UwB (poza II. st. Administracji, na którym nie przewidziano praktyk).

Studenci mogą odbywać praktykę w urzędach administracji publicznej, organach ścigania i wymiaru sprawiedliwości, kancelariach prawnych, Studenckiej Poradni Prawnej i Centrum Praktyk Sądowych, innych instytucjach wskazanych przez Dziekana. Zatem, praktyki odbywane są w instytucjach i urzędach, w których studenci mogą zdobyć doświadczenie użyteczne w przyszłej pracy zawodowej. Stosowany jest właściwy system ich kontroli i zaliczenia.

Proces monitorowania karier zawodowych absolwentów kierunków prowadzonych na Wydziale Prawa UwB odbywa się w drodze opracowania raportu „Badanie losów absolwentów”. Raport jest zbiorczy dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Prawa UwB. Opiera się na ankietach wypełnianych przez absolwentów poszczególnych kierunków. Jak wynika z informacji przekazanych przez Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów (tzw. Biuro Karier) Uniwersytetu w Białymstoku, w analizowanym roku 2015/2016 badania dotyczące losów absolwentów nie zostały jeszcze zakończone, a Biuro jest w trakcie oczekiwania na odpowiedzi od respondentów. Badania są prowadzone przez Biuro we współpracy z podmiotem zewnętrznym. Po wpłynięciu kompletnej liczby ankiet wyniki badań zostaną przekazane do informacji Wydziału Prawa UwB.

Niedostępność kompletnych danych ankietowych uniemożliwia dokonanie dogłębnej analizy karier zawodowych absolwentów. Pożądane byłoby przeprowadzenie badania uwzględniającego przebieg kariery absolwentów, przy jednoczesnym zachowaniu troski o

reprezentatywność grupy badanej. Pożądane są dalsze wysiłki na rzecz zwiększania udziału absolwentów w badaniu, dzięki czemu możliwe będzie zachowanie jego reprezentatywności.

Ponadto, w ramach realizacji § 4 ust. 2 pkt 7 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. przewidującego ocenę systemu weryfikacji końcowych efektów kształcenia (procesu dyplomowania), od 2012 r. obowiązują odpowiednie rozwiązania przyjęte Uchwałą Rady Wydziału³. W szczególności: określają one terminy składania przez promotorów w dziekanatach wykazu tematów prac dyplomowych studentów ostatniego roku studiów przygotowujących w danym roku akademickim prace magisterskie i licencjackie do ich obrony, tryb zatwierdzania tematów prac dyplomowych, a także podstawy i tryb dokonywanej oceny samodzielności pracy. Przyjęto, że przy wykorzystaniu dostępnych środków do czuwania nad samodzielnością przygotowywanej pracy dyplomowej jest zobowiązany jej promotor. Obecnie tym celu wykorzystuje on system antyplagiatowy OSA. Powyższa uchwała dotyczy też sposobu powoływania przez Dziekana komisji egzaminu dyplomowego (zgodnie z § 46 ust. 3 Regulaminu studiów) oraz terminu egzaminu dyplomowego (zgodnie z § 46 ust. 4 Regulaminu studiów)⁴. Natomiast zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego zostały określone Uchwałą Rady Wydziału Prawa z dnia 8 grudnia 2006 r. w sprawie przeprowadzania egzaminów dyplomowych.

Zgodnie z w/w wymogami wszyscy promotorzy zrealizowali swój obowiązek związany z dostarczeniem do dziekanatów tematów prac dyplomowych.

W ramach realizacji § 4 ust. 3 i ust. 4 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. na Wydziale od 2012 r. obowiązują procedury zatwierdzania, monitorowania programów i ich efektów⁵. Przy tegorocznej analizie i ocenie programów kształcenia przez odpowiednie zespoły zgodnie z powołaną Uchwałą będą brane pod uwagę wyniki analiz z Raportu obejmującego badanie losów Absolwentów UwB z rocznika 2014 – 2015, zawierającego analizy dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów Wydziału Prawa, a także wyniki analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.

³ Uchwała nr 1198 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie systemu weryfikacji końcowych efektów kształcenia dotyczących procesu dyplomowania.

⁴ Także: Komunikat nr 2 Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie warunków przystąpienia do egzaminu dyplomowego.

⁵ Zarządzenie nr 7 Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2012r. w sprawie procedur zatwierdzania, monitorowania programów i efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy na kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w procesie kształcenia⁶, w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zarówno jednolitych magisterskich, jak i I, II stopnia oraz doktorantów, a także słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły następujące rezultaty. Przedstawiają je poniższe tabele.

Tabela nr 1. Ogólna ocena kierunków studiów w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ogólna ocena kierunków studiów	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) Czy biorąc pod uwagę wszystkie możliwe do pomyślenia aspekty procesu kształcenia, jesteś zadowolony(a) z odbywanych studiów?	26,36	60,25	6,69	5,44	1,26
B) Czy uważasz, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	20,50	53,14	8,37	14,64	3,35
C) Czy uważasz, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	17,15	65,27	7,11	7,95	2,51
D) Czy uważasz, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca?	20,17	40,76	12,61	18,07	8,40
E) Czy uważasz, że na Twoich studiach powinno być więcej zajęć praktycznych niż obecnie?	56,72	22,69	8,82	9,24	2,52
F) Czy zależałoby Ci na tym, by intensywność nauki na Twoim kierunku była większa niż obecnie?	15,97	18,07	23,11	31,93	10,92

Wyniki zbiorcze ukazują, że zdecydowana większość badanych bardzo pozytywnie ocenia swój kierunek studiów. Z odbywanych studiów (zdecydowanie tak i raczej tak) zadowolonych jest 86,61% badanych. Jako wystarczającą dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu ocenia 73,64%. Za odpowiednie sposoby prowadzenia zajęć i metod nauczania uważa 82,42%. Jako wystarczającą ofertę wyboru przedmiotów dodatkowych ocenia 60,93%. Na potrzebę większej ilości zajęć praktycznych wskazuje 79,41%. Na większej intensywności nauki na kierunku zależy 34,04% badanych.

⁶ Informacje pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego poprzednio Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

Tabela nr 2. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy*
	[%] badanych					
A) Wykłady obowiązkowe	28,45	47,84	11,64	1,72	2,16	8,19
B) Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	31,90	50,00	9,91	1,29	0,86	6,03
C) SeminaRIA i proseminaria	35,96	18,42	1,75	1,75	1,75	40,35
D) Przedmioty fakultatywne	26,96	36,96	11,30	1,30	0,87	22,61
E) Lektoraty	27,95	34,06	12,23	4,37	1,75	19,65
F) Warsztaty i laboratoria	8,14	4,52	1,36	0,45	0,00	85,52
G) Praktyki i zajęcia poza uczelnią	20,63	15,25	5,83	4,04	0,90	53,36
H) Sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	18,61	39,83	25,54	6,06	2,16	7,79
I) Indywidualne konsultacje	26,99	37,61	6,64	0,88	0,44	27,43

* - Nie dotyczy- oznacza brak tego rodzaju zajęć podczas studiów badanych.

Wyniki zbiorcze ukazują, że spośród form zajęć prowadzonych na Wydziale Prawa badani najwyżej ocenili ćwiczenia i konwersatoria (81,90%) oraz wykłady obowiązkowe (76,29%), a w następnej kolejności - indywidualne konsultacje (64,60%), przedmioty fakultatywne (63,92%), lektoraty (62,01%), sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania (58,44%), seminaRIA i proseminaria (54,38%).

W toku badań część studentów wskazywała też na możliwości zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Prawa. Dotyczyły one potrzeb:

- zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych,
- zwiększenia liczby praktyk i wydłużenia ich okresu,
- uzupełnienia braku niektórych sylabusów w Internecie,
- poprawy komunikacji elektronicznej z niektórymi wykładowcami,
- poprawy prowadzenia zajęć w e-learningu,
- eliminacji zajęć z WF z programu kształcenia.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Dokonane na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Prawa przez Zespoły oceny monitorowania procesu kształcenia w roku akademickim 2015/2016 wskazują

zasadniczo na dbałość wydziału o jego jakość.

Wysoko proces kształcenia na Wydziale Prawa oceniają też studenci, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych. Wyniki badań ankietowych wskazują, że, jak w poprzednich latach, znaczna większość badanych jest zadowolona z odbywanych studiów. Doceniają oni wysoki poziom zdecydowanej większości elementów procesu kształcenia.

Na potrzeby doskonalenia procesu kształcenia uwagi i propozycje zgłoszone przez studentów zostaną poddane analizie.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK⁷ z poprzedniego roku akademickiego:

Władze dziekańskie dokonały analizy wniosków i postulatów zgłaszanych przez studentów w ubiegłym roku. W ramach realizacji rekomendacji WSZiDJK z poprzedniego roku akademickiego większość z nich zostało zrealizowanych. W szczególności, w ramach dążenia do ograniczenia niedociągnięć głównie w zakresie pełnego i prawidłowego opracowywania sylabusów przez prowadzących zajęcia wprowadzono obowiązek umieszczenia sylabusu w wersji elektronicznej w systemie USOS, co pozwala na ich szybką weryfikację i bieżące uzupełnianie. Ponadto, postulat zwiększenia liczby zajęć praktycznych zrealizowano poprzez wprowadzenie nowego planu studiów na kierunku Prawo, w którym przewidziano różne formy takich zajęć, a także poprzez aktywizację studentów w organizacji konferencji czy spotkań z praktykami. Obecnie trwają też prace nad zmianą planu studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, a oferta zajęć laboratoryjnych jest stale dostosowywana do możliwości infrastrukturalnych i materialnych Wydziału.

Nie udało się zrealizować postulatu zmniejszenia liczebności grup zajęciowych ze względu na niewystarczające warunki lokalowe, zarówno dla studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. W związku z problemami z dostępnością sal na Kampusie Uniwersytetu, jest rozważana możliwość wynajmowania odpowiednich pomieszczeń w innej części Białegostoku, możliwie blisko Wydziału (środki z części budżetu przekazywanego Uniwersytetowi przez Wydział).

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych na Wydziale Prawa UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 5 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27

⁷ Dokument pn.: „Analiza sprawozdań Wydziałowych Systemów Zapewniania Jakości Kształcenia Uniwersytetu w Białymstoku w roku akademickim 2014/2015, Białystok, marzec 2016” nie zawierał rekomendacji dotyczących wszystkich elementów Systemu Jakości Kształcenia.

maja 2015 r. Dokonywana jest ona w oparciu o analizę protokołów hospitacji⁸ zajęć oraz o analizę wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych⁹.

1. Analiza protokołów hospitacji zajęć

Zgodnie z § 6 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzone zostały przez Kierowników Katedr/Zakładów lub przez osoby upoważnione przez Dziekana. Były one niezapowiedziane, odbyły się w dowolnym terminie zajęć w ciągu semestru. Z hospitacji sporządzone zostały protokoły, który zostały omówione z ocenianym nauczycielem, a następnie przekazane Dziekanowi Wydziału Prawa.

W roku akademickim 2015/2016 Kierownicy Katedr/Zakładów lub wyznaczeni przez Dziekana Wydziału Prawa pracownicy samodzielni dokonali hospitacji 38 osób. Oceniono zajęcia 2 magistrów i 36 doktorów. Dokonano hospitacji ćwiczeń (26 osób), wykładów (11 osób) oraz seminarium (1 osoba).

Z analizy protokołów hospitacji wynika, że u 10 pracowników, zarówno przygotowanie zajęć, ich realizacja oraz kontakt prowadzącego ze studentami zostały ocenione przez hospitujących jako wyróżniające. U kolejnych 21 pracowników wymienione elementy oceny, w większości, zasługiwały na oceny wyróżniające z niewielką liczbą zadowolających. Natomiast u 6 osób zdecydowaną większość ocen stanowiły oceny zadowolające. Ponadto, u 1 pracownika wszystkie wymienione kategorie zostały ocenione jako „tak”.

Wobec 17 pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych uwag w protokołach. Wobec pozostałych zawarli pochwały, jak też i upomnienia.

Hospitujący chwalili prowadzących za: „dobrze zorganizowane i przeprowadzone prace nad kazusami; dużą aktywność studentów odpowiednio ukierunkowaną przez prowadzącego; dobrze zarysowaną materię i założenia przedmiotu; udane wykorzystanie doświadczeń praktycznych; znakomitą koncentrację na omawianej materii; przejrzysty i prosty język wykładu; merytoryczne przygotowanie do zajęć; bardzo dobry kontakt ze studentami; prowadzenie zajęć w dobrej, partnerskiej sprzyjającej aktywnej i samodzielnej

⁸ Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem „Protokołu hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale...” stanowiącego Załącznik nr 1 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.

⁹ Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta oceny jakości zajęć dydaktycznych” stanowiącego Załącznik nr 2 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r.

pracy studentów atmosferze; zdecydowanie poprawne przygotowanie zajęć i wręcz wzorcową ich realizację; bardzo atrakcyjnie merytorycznie przeprowadzenie zajęć; posługiwanie się prezentacją; realizowanie kazuś, co podkreśla praktyczny wymiar tematu; przeprowadzenie zajęć w sposób uwidaczniający wiedzę i przygotowanie prowadzącej; prowadzenie zajęć na bardzo dobrym poziomie, zarówno pod względem merytorycznym, jak i organizacyjnym; bardzo atrakcyjnie merytorycznie przeprowadzone zajęcia, bardzo wysoki poziom merytoryczny zajęć”.

Hospitujący zwrócili też uwagę na potrzebę: „szerszego stosowania pomocy naukowych, w tym prezentacji multimedialnych; bardziej punktualnego rozpoczynania zajęć; częstszego posilkowania się orzecznictwem sądowym”. Zarzucano też: „nadmierne koncentrowanie się na wiedzy ogólnej – podręcznikowej i zbyt rzadkie odnoszenie się do praktyki”.

Wobec 19 pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych zaleceń.

Wobec pozostałych dotyczyły one, w szczególności, potrzeby: „dalszego doskonalenia aktywizacji studentów; szerszego sięgania do wiedzy kryminologicznej, szczególnie w obszarze zapobiegania i zwalczania przestępczości; większej mobilizacji studentów do pracy własnej z przepisami prawa; przygotowywania studentom dodatkowych materiałów na zajęcia; wykorzystania z dostępnego sprzętu audiowizualnego; punktualnego rozpoczynania zajęć; wyłączania telefonu komórkowego podczas zajęć; głośniejszego mówienia; rezygnacji z formy referatów studentów podczas wykładów; częstszego odpytywania studentów, co wymagałoby przygotowania całej grupy ćwiczeniowej; bardziej intensywnego wykorzystywania materiałów dydaktycznych do twórczego myślenia i zrozumienia studiowanej materii”. Zalecenia dotyczyły też konkretnych zagadnień omawianych przez hospitowanych podczas zajęć. Wobec dwóch pracowników zalecono „utrzymywanie wysokiego poziomu zajęć”.

2. *Analiza wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych*

Badania wśród studentów i doktorantów odbyły się zgodnie z § 7 ust. 1 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r., natomiast wśród słuchaczy studiów podyplomowych – na podstawie uchwały Rady Wydziału¹⁰.

¹⁰ Uchwała nr 1196 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie zasad ankietowania słuchaczy studiów podyplomowych w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Na podstawie Zarządzenia Dziekana Wydziału Prawa¹¹ ankietowanie badanych odbyło się w formie elektronicznej poprzez wykorzystanie systemu USOS. Badanie było anonimowe i dobrowolne. Następnie upoważniony przez Dziekana pracownik Pracowni Komputerowej dokonał generowania danych z systemu USOS i ich przygotowania statystycznego. W dalszej kolejności Przewodnicząca Wydziałowego Zespołu do spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonała merytorycznego opracowania wyników badań ankietowych. Ogólne wyniki badania ankietowego udostępniane są prowadzącym zajęcia przez Dziekana podczas ocen okresowych, a szczegółowe wyniki są dostępne są pracownikom w systemie USOS tuż po zakończeniu sesji poprawkowej w semestrze letnim.

W roku akad. 2015/2016 wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych dokonano badań ankietowych w zakresie oceny jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wszystkich pracowników. Poprzez system USOS udział w badaniach wzięło 1.359 osób, co stanowi 32,6% uprawnionych. Wypełnili oni 8.142 kwestionariusze ankiet, co stanowi 13,4% liczby ankiet możliwych do wypełnienia. Wyniki analizy zawarto w poniższych tabelach.

Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa w roku ak. 2015/2016 (wyniki zbiorcze)

Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań
4,70	4,69	4,49	4,33	4,60	4,75	4,61	4,61	4,46	wysoki – 59,54% średni – 35,69% niski – 4,77%

Jak wynika z Tabeli nr 3 wszystkie aspekty pracy wykładowców wpływające na jakość prowadzonych przez nich zajęć ocenione zostały wysoko, przy czym najwyżej-dostępność w trakcie dyżurów, przygotowanie prowadzącego do zajęć oraz punktualność.

¹¹ Zarządzenie nr 12 Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie zasad opracowywania danych uzyskanych w ankietyzacji w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Tabela nr 4. Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii studentów Wydziału Prawa w podziale na kierunki

	Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań
Prawo	4,68	4,64	4,41	4,21	4,53	4,70	4,57	4,55	4,36	wysoki-60,17% średni-34,94% niski-4,89 %
Administracja	4,77	4,78	4,61	4,53	4,71	4,84	4,72	4,72	4,61	wysoki-63,76% średni-31,83% niski- 4,42%
Europeistyka	4,17	3,98	3,76	3,44	4,02	4,19	3,85	3,85	3,67	wysoki-44,44% średni-51,11% niski- 4,44%
Bezpieczeństwo narodowe	4,64	4,65	4,50	4,38	4,60	4,71	4,56	4,56	4,43	wysoki-45,90% średni-48,12% niski-5,99 %
Kryminologia	4,62	4,64	4,41	4,22	4,50	4,70	4,50	4,53	4,41	wysoki-56,32% średni-37,42% niski- 6,27%

Dane zawarte w Tabeli nr 4 wskazują, że najwyżej studenci ocenili:

- na kierunku Prawo - dostępność w trakcie dyżurów, przygotowanie prowadzącego do zajęć oraz punktualność;
- na kierunku Administracja - dostępność w trakcie dyżurów, punktualność oraz przygotowanie prowadzącego do zajęć;
- na kierunku Europeistyka - dostępność w trakcie dyżurów, przygotowanie prowadzącego do zajęć i nastawienie do studenta;
- na kierunku Bezpieczeństwo narodowe – dostępność w trakcie dyżurów, punktualność i przygotowanie prowadzącego do zajęć;
- na kierunku Kryminologia - dostępność w trakcie dyżurów, punktualność oraz przygotowanie prowadzącego do zajęć.

Na większości kierunków wymienione aspekty jakości zajęć dydaktycznych zostały wysoko ocenione przez studentów. Najniżej studenci wszystkich kierunków zgodnie ocenili pomysłowość metod przekazywania wiedzy.

Tabela nr 5 Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii doktorantów Wydziału Prawa

Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań
4,93	4,94	4,85	4,71	4,88	4,89	4,84	4,90	4,78	wysoki-70,63% średni-27,88% niski-1,49%

Jak wynika z Tabeli nr 5 wszystkie aspekty pracy wykładowców wpływające na jakość prowadzonych przez nich zajęć na studiach doktoranckich ocenione zostały bardzo wysoko, przy czym najwyżej - punktualność, przygotowanie prowadzącego do zajęć oraz obiektywność oceniania.

Tabela nr 6. Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa

Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań
4,83	4,92	4,80	4,74	4,88	4,88	4,88	4,90	4,83	wysoki-75,41% średni-22,95% niski- 1,64%

Dane zawarte w Tabeli nr 6 ukazują, że wszystkie aspekty pracy wykładowców wpływające na jakość prowadzonych przez nich zajęć na studiach podyplomowych ocenione zostały bardzo wysoko, przy czym najwyżej – punktualność prowadzącego i obiektywność oceniania.

Z analizy kwestionariuszy ankiet wynika, że znaczną część zajęć badani oceniali bardzo pozytywnie. Podkreślili, że najczęściej wykładowcy są bardzo dobrze, profesjonalnie przygotowani do zajęć. Jako prowadzący są przesympatyczni, wspaniali, super, mili, otwarci, uśmiechnięci i pomocni. Cechuje ich sumienność, rzetelność, uczciwość oraz zaangażowanie podczas prowadzenia zajęć. Większość z nich wykazuje życzliwe nastawienie do studenta, chętnie odpowiada na zadawane pytania. Są postrzegani jako inspirujący wykładowcy o rozległej wiedzy i świetnie rozwiniętych umiejętnościach interpersonalnych. Często są też

wymagający, co dla części ankietowanych jest zaletą.

Większość pracowników oceniana jest jako osoby: bardzo sympatyczne, przemiłe, pogodne, ciepłe, błyskotliwe, merytoryczne, punktualne, dobrze zorganizowane. Niektórzy są postrzegani jako wykładowcy z sercem i powołaniem, niesamowicie inteligentni i charyzmatyczni, posiadający ogromną wiedzę i chęć dzielenia się nią.

Studenci doceniają wykładowców, którzy stawiają jasne kryteria zaliczania przedmiotów, wykładają materiał bardzo klarownie, tworzą atmosferę przyjaznej nauki, pobudzają do samodzielnego myślenia, są dyspozycyjni i chętni do pomocy, są obiektywni i mają szacunek do studenta, wykazują indywidualne podejście do niego oraz podchodzą ze zrozumieniem, zachęcają do pracy i aktywności w zakresie przedmiotu.

Najczęściej są też uznawani za: wzorowego ćwiczeniowca, ulubionego wykładowcę, wzór wykładowcy akademickiego, który pracuje z pasją, jest wyrozumiały, bardzo kompetentny, konkretny, rzeczowy, sumienny, dokładny, sprawiedliwy i obiektywny. Przez studentów ceniony jest wykładowca, który z zaangażowaniem podchodzi do prowadzonych przez siebie zajęć i doskonale przygotowuje studentów oraz, na którego pomoc i radę zawsze można liczyć oraz interesuje go zdanie studentów na omawiany temat. Potrafi sprawić, że: „z pozoru nieciekawym przedmiotem stał się intelektualną i merytoryczną przygodą”. Jest pełen energii i kreatywnych sposobów docierania do słuchacza. Studenci uważają, że wielu wykładowców posiada rozległą, wybitną wiedzę i doświadczenie oraz wysoką kulturę osobistą. Potrafi też poświęcić czas własny, aby rozwikłać studentowi dany problem.

Niektórych wykładowców studenci określają jako: „klasa w czystej postaci”, „profesjonalista w każdym calu”, „właściwy człowiek na właściwym miejscu”, „absolutny pasjonat”, „profesor z prawdziwego zdarzenia”, „prawdziwy erudyta”, „wybitny prowadzący”, „studnia wiedzy”, „prawdziwy wulkan energii i wiedzy”.

Najczęściej, wykładowcy prowadzą zajęcia w sposób przystępny, ciekawy, w bardzo atrakcyjnej formie, kreatywnie, z humorem, jak również kompetentnie i z pasją. Często motywują studentów do samodzielnego myślenia. Studenci chętnie uczęszczali na zajęcia prowadzone w miłej atmosferze, na których materiał przekazywany był w sposób jasny. Część zajęć określili jako inspirujące do dyskusji, poszerzające horyzonty, na których wiedza była przekazywana atrakcyjnie i wzbogacona o ciekawe dygresje i anegdoty. Doceniano zajęcia, które wymagały czynnego uczestnictwa grupy, były interaktywne, miały praktyczny charakter, były bogate w przykłady z życia, podczas których prowadzący zadawał pytania, pobudzał do samodzielnego myślenia i wyprowadzania wniosków, a uczestnicy mieli

możliwość swobodnych wypowiedzi.

Sposób przekazu prowadzących badani oceniali często jako: bardzo zrozumiały, rzetelny, prosty, ciekawy, obrazowy, z zaangażowaniem, profesjonalny, pomysłowy, mistrzowski, przystępny, jasny, klarowny, z humorem, nietuzinkowy. W opinii studentów większość zajęć prezentuje bardzo wysoki poziom merytoryczny. Niektórzy żalowali, że jeden z przedmiotów odbywał się w połowie w ramach e-learningu, „ponieważ zawsze miło było przyjść i posłuchać wykładowcę, który potrafi poprowadzić zajęcia w sposób ciekawy”.

Badani wyrazili również krytyczne oceny, zarówno co do postaw prowadzących, jak i jakości zajęć dydaktycznych. Pisali, że niektórzy prowadzący nie potrafili zainteresować studentów przedmiotem w jakikolwiek sposób, głównie ze względu na wyświetlanie jedynie slajdów, czytaniu tekstu prezentacji, czytaniu z tableta, czy zbyt częste wyświetlanie filmów. W ocenie badanych, zdarzało się, że wykładowcy wykazywali lekceważący stosunek do studentów, w ocenie prac pisemnych byli nieobiektywni, niedostępni w trakcie dyżurów. „Pędzili” przez zajęcia, niczego nie tłumacząc, a jedynie czytając z komentarza. Niektórym zdarzało się prowadzić zajęcia pod wpływem alkoholu lub krzyczeć czy obrażać studentów, być aroganckim, niemiłym, wyniosłym, okazywać brak szacunku czy kultury wobec studentów. W ocenie studentów niektórzy prowadzący na zajęciach ironizowali, byli cyniczni, wręcz pogardliwi, ubliżali, żartowali w mało kulturalny sposób. Inni prezentowali zbyt sztywne i mało ugodowe podejście do studenta. W opinii badanych niektórym cechuje brak daru dydaktycznego i brak umiejętności przekazywania wiedzy.

Niektóre zajęcia oceniono jako prowadzone: w sposób niejasny, zawiły, nieciekawy, nieusystematyzowany, chaotyczny, nudny, monotony, w nieprzyjemnej atmosferze. Studenci narzekali na prowadzenie wykładów w sposób niezrozumiały i nieprzystępny. Zastrzeżenia dotyczyły też niesprawiedliwego, w ocenie badanych, systemu oceniania, zmian zasad oceniania egzaminu po jego napisaniu, braku kontaktu z prowadzącymi, nie przychodzeniem na zajęcia, częstych zastępstw zajęć przez innych pracowników lub doktorantów, nie odpisywaniem na maile, wprowadzania w błąd co do terminów i sposobów zaliczenia. Niektórzy prowadzący notorycznie się spóźniali, a inni byli zbyt punktualni tzn. rozpoczynali zajęcia przed czasem. Bywało, że wymagania egzaminacyjne zapowiadane przez prowadzącego były nieadekwatne do opracowanego na wykładach materiału, a zakres materiału wymagany na egzaminie zawyżony w porównaniu do czasu poświęconego przedmiotowi. Zdarzało się, że podczas zajęć opracowywano tylko nieznaczną część materiału (np. 1/3). Nie wszyscy prowadzący potrafili przekazać wiedzę, a materia

przedstawiona na zajęciach była nie do końca zgodna z nazwą przedmiotu. Niektóre zajęcia były prowadzone chaotycznie, bez widocznej struktury, mało dynamicznie, a sposób przekazania informacji - mało przyjazny studentowi.

Część zajęć oceniono negatywnie, w szczególności za: częste odbieganie od tematu, czy powtarzanie słowo w słowo materiału przerabianego na ćwiczeniach. Jako niewłaściwe studenci ocenili gardzące pracownikami innej katedry komentarze jednej z prowadzących. Jednostkowo zwracali uwagę na brak zajęć prowadzonych merytorycznie przez wykładowcę, gdyż przez cały semestr zajęcia były przygotowywane przez studentów w formie prezentacji. Niektórych prowadzących studentom było trudno oceniać, głównie z powodu współprowadzenia zajęć przez dwie osoby. Niektórzy wskazywali na potrzebę używania mikrofonu podczas zajęć.

Zgodnie z § 5 ust. 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. informacje dotyczące poszczególnych nauczycieli pochodzące z ankiet i hospitacji są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Ad.1) i Ad.2). Analiza protokołów hospitacji oraz wyników badań ankietowych wskazuje, że, zarówno studenci, jak i przełożeni hospitowanych pracowników wysoko oceniają jakość zajęć prowadzonych na Wydziale Prawa. Poprawy wymagają relacje niektórych pracowników ze studentami.

Należy zaznaczyć, że negatywne uwagi studentów i postulaty wobec konkretnych pracowników zgłoszone w poprzednim roku akademickim były przedmiotem odrębnych spotkań z poszczególnymi wykładowcami, a także rozmów podczas ich okresowych ocen.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje WSZiDJK z poprzedniego roku akademickiego zostały zrealizowane. W zakresie poprawy metodyki prowadzenia zajęć dydaktycznych przeprowadzane były szkolenia z zakresu APD. Prowadzone były również liczne rozmowy z pracownikami w celu zwiększenia ich dyscypliny pracy.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Ocena warunków kształcenia i organizacji studiów na Wydziale Prawa UwB następuje

według kryteriów zawartych w § 8 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.

1) *ocena zasobów bibliotecznych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych oraz ich dostępu do komputerowych baz danych*

Biblioteka Wydziału Prawa posiada 14 stanowisk przewidzianych dla katalogów bibliotecznych i komputerowych baz danych. Stan księgozbioru – 46 546 wol. (w tym 37 520 wol. książek, 8 806 wol. czasopism, 202 wol. zbiorów specjalnych (CD, doktoraty)¹².

Biblioteka udostępnia 13 następujących baz: Lex, Legalis + komentarze, Polska Bibliografia Prawnicza, Czytelnia Czasopism Prawniczych on-line, Czytelnia książek on-line (Ebsco, Ebooks, IBUK libra, SPRINGER), HeinOnline (Stowarzyszenie Bibliotek Prawniczych-USA), The Polish Law Collection, Wideoteka WATCH DOCS – prawa człowieka, ARSLEGE, LEGAL SOURCE, e-wydanie Dziennika Gazety prawnej, Biblioteka Proinfo, Wydawnictwa elektroniczne dostępne w sieci UwB (20 baz). Na życzenie użytkowników dane z baz są drukowane, zgrywane na PenDrive, skanowane.

Czytelnia posiada 72 miejsca dla czytelników, Router do Internetu, 14 stanowisk komputerowych, 1 stanowisko komputerowe dla osób niedowidzących. Udostępnianie ma charakter prezencyjny (na miejscu). Zagwarantowany jest wolny dostęp do półek. Wystawionych jest ok. 7 tysięcy woluminów. W 2015/2016 ogółem wpłynęło 2.222 woluminów, w tym 1.659 książek i 563 woluminów czasopism.

Zakupy książek dokonywane są często, z reguły raz na trzy tygodnie. Nowości wydawnicze analizowane są raz na tydzień, powiadomienia przychodzą również pocztą elektroniczną. Czas realizacji zamówień to 3 - 5 dni, a czas opracowania wydawnictw 5 - 7 dni. Wszystkie wydawnictwa z najnowszym stanem prawnym trafiają do czytelnicy. Starsze wycofywane są do magazynu.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie funkcjonowania biblioteki w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty¹³. Przedstawiają je poniższe tabele.

¹² Stan na dzień 1 czerwca 2016 r.

¹³ Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

Tabela nr 7. Częstotliwość korzystania z poszczególnych bibliotek i czytelni przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Częstotliwość korzystania z poszczególnych bibliotek i czytelni	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w roku	Rzadziej
	[%] badanych			
A) Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	1,44	10,05	34,45	54,07
B) Biblioteka Wydziału Prawa	6,88	33,03	28,90	31,19
C) Inna, nie wymieniona wyżej biblioteka	3,70	11,11	17,04	68,15

Jak wynika z Tabeli nr 7 studenci Wydziału Prawa korzystają, zarówno z zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej, jak i z wydziałowej, przy czym częściej sięgają po księgozbiory wydziałowe.

Tabela nr 8. Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena wybranych aspektów korzystania z głównej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	Biblioteka Wydziału Prawa
	(ocena od 1 do 5, gdzie 1 - ocena najniższa, a 5 najwyższa)	
A) Dostępność lektur obowiązkowych	3,90	3,89
B) Ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów	4,05	4,07
C) Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,98	4,01
D) Sprawność obsługi	4,38	4,47
E) Przyjazność obsługi	4,41	4,53
F) Godziny otwarcia	4,29	4,26
G) Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelni)	4,33	4,18
H) Możliwość kopiowania tekstów	4,00	3,95
I) Możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych	4,21	4,31
Średnia ocena	4,17	4,19

Wybrane aspekty korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa studenci oceniają bardzo podobnie. W bibliotece wydziałowej badani najlepiej ocenili przyjazność i sprawność obsługi. Najślabiej ocenili dostępność lektur obowiązkowych, których ilość, w ich opinii, nie pozwala na wypożyczenie dla większości studentów.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną zgłaszali swoje uwagi dotyczące pracy

biblioteki wydziałowej. Postulowali, by wydłużyć godziny jej otwarcia, wzbogacić i uaktualnić księgozbiór, a w czytelnicy udostępnić komputery z dostępem do Internetu. Osoby zatrudnione w bibliotece oceniono jako: „miłe, pomocne, pogodne”.

2) *ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do ilości studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych*

Wydział dysponuje: 4 salami wykładowymi o łącznej powierzchni 816,70 m² i liczbie miejsc 922 oraz 11 salami ćwiczeniowymi o łącznej liczbie miejsc 432 (powierzchnia poszczególnych sal 74 m²), a także 20 salami seminaryjnymi (powierzchnia wynosi od 20 do 50 m²).

Sala wykładowa z 380 miejscami wyposażona jest w system nagłośnienia konferencyjnego, system prezentacji obrazu i cyfrowy system tłumaczeń symultanicznych. Aula została dodatkowo wyposażona w pętlę indukcyjną wspomagającą słyszenie osób niedosłyszących. Sala jest klimatyzowana, ze sterowanymi roletami okiennymi i sterowanym oświetleniem. W sali tej, dla bezpieczeństwa korzystających, zostały zamontowane drzwi antypaniczne, przez które wychodzi się bezpośrednio na podwórze. Pozostałe sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, wideoprojektory i ekrany zdalnie sterowane oraz komputery.

We wszystkich salach ćwiczeniowych zamontowane są wideoprojektory, ekrany zdalnie sterowane oraz komputery lub laptopy. Poza tym w portierni budynku znajdują się dwa rzutniki przenośne i dwa laptopy, z których mogą korzystać pracownicy i studenci.

Jedna z sal ćwiczeniowych przystosowana jest do prowadzenia symulacji rozpraw sądowych (tzw. sala sądowa). Wyposażona jest także w rzutnik i ekran zdalnie sterowane oraz komputer.

W budynku znajduje się Pracownia Kryminalistyki wyposażona w komputer multimedialny z dostępem do Internetu, drukarkę ze skanerem, rzutnik. Studenci podczas zajęć mogą korzystać z urządzeń do badania dokumentów publicznych, z testerów uniwersalnych do sprawdzania autentyczności druków wartościowych, z zestawów do ujawniania śladów linii papilarnych oraz z zestawów daktyloskopijnych. Na ścianach pracowni zawieszono są tablice poglądowe, a w gablotach wyłożone są repliki broni.

Wydział posiada 2 mobilne kabiny do tłumaczeń symultanicznych, które, w zależności od potrzeb, mogą być ustawione w różnych salach.

W budynku znajduje się klimatyzowana sala posiedzeń, wyposażona w rzutnik i ekran zdalnie sterowane, a także w nagłośnienie z rejestracją dźwięku, z której korzystają, zarówno pracownicy jak i studenci.

Sale ćwiczeniowe, część sal seminaryjnych oraz hole wyposażone są w wentylację mechaniczną i układy wentylacyjne z odsysaniem ciepła.

Wszystkie sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w krzesła z odkładanymi stolikami, w krzesła z pulpitemi lub tradycyjne ławki z krzesłami, a także w tablice suchościeralne lub flipchart.

W budynku znajduje się pracownia komputerowa, która dysponuje 21 stanowiskami komputerowymi oraz dwoma drukarkami sieciowymi, wyposażona w rzutnik i ekran. Studenci i pracownicy Wydziału Prawa mają możliwość korzystania z sieci Internet i sieci bezprzewodowej. Dodatkowo w jednej z sal ćwiczeniowych znajduje się 15 laptopów podłączonych do bezprzewodowej sieci internetowej, z których korzystają studenci podczas zajęć. Pomieszczenia pracowni komputerowej są klimatyzowane.

Oddzielne pomieszczenia w budynku posiadają: Studencka Poradnia Prawna, Redakcja Biuletynu Wydziału Prawa i Samorząd Studencki.

Wszystkie jednostki organizacyjne Wydziału (katedry i zakłady) wyposażone są w komputery i drukarki. Pracownicy tych jednostek mogą korzystać z sieci Internet, oprogramowania służącego do edycji dokumentów oraz Systemu Informacji Prawnej LEX.

Na parterze budynku znajduje się Biblioteka Wydziału Prawa, która, dla zachowania komfortu czytelnikom, została oddzielona od reszty budynku przeszkloną ścianką, a jej pomieszczenia są klimatyzowane. Zajmuje ona 5 pomieszczeń o łącznej powierzchni ok. 300 m². Czytelnia o powierzchni 133,5 m² dysponuje 72 miejscami, w tym jedno stanowisko komputerowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących. Katalogi (tj. komputerowe bazy danych) wyposażone są w 2 drukarki sieciowe i 14 stanowisk komputerowych pracujących w sieci. Wypożyczalnia wraz z magazynami zajmuje powierzchnię 80 m².

Wydział jest przystosowany do przyjmowania na studia osób niepełnosprawnych (podjazdy, winda, toalety). Największa aula została wyposażona w pętlę indukcyjną wspomagającą słyszenie osób niedosłyszących. W czytelni znajduje się stanowisko komputerowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących, a w pomieszczeniu wypożyczalni – kserokopiarka, z której mogą bezpłatnie korzystać studenci niepełnosprawni.

Na korytarzach (na parterze i I piętrze) ustawione są tzw. „kioski komputerowe” - terminale umożliwiające uzyskanie informacji dotyczących trybu i programów studiów oraz kontakt z dziekanatem.

Wszystkie pomieszczenia dziekanatów są klimatyzowane, wyposażone w kserokopiarki i niszczarki. Na parterze budynku znajdują się trzy ogólnodostępne samoobsługowe kserokopiarki.

Wydział posiada własny parking na ok. 100 miejsc, z którego korzystają pracownicy i studenci (budynek znajduje się na terenie miejskiej płatnej strefy parkowania).

Studenci korzystają z szatni, która może przyjąć 860 okryć. Oprócz tego przy Czytelni ustawione są szafy ze skrytkami, w których osoby korzystające z biblioteki mogą zostawić zbędne rzeczy. W bieżącym roku dostawiono kolejną szafę i aktualnie studenci mają do dyspozycji 38 skrytek.

W podziemiach budynku znajduje się bufet na ok. 90 miejsc. Poza tym przy szatni i portierni wystawione są pojemniki z wodą i kubeczkami jednorazowymi, a na holach na I i II piętrze ustawionych jest łącznie 9 automatów z napojami zimnymi, gorącymi i słodyczami.

Na parterze budynku oraz na dwóch półpiętrach głównej klatki schodowej znajdują się tablice, na których studenci mogą wywieszać informacje o organizowanych imprezach. Poza tym koła naukowe i organizacje studenckie mają do dyspozycji gabloty, które wiszą się na korytarzach. W holu auli znajduje się tablica, która jest wykorzystywana do organizowania tematycznych wystaw. Ponadto przy katedrach i zakładach zawieszono są gabloty przeznaczone do umieszczania informacji o rozwoju naukowym tych jednostek oraz informacji dla studentów. Poza tym gabloty znajdują się przy dziekanatach wszystkich kierunków i są wykorzystywane do przekazywania informacji niezbędnych studentom.

Budynek wyposażony jest w sieć centralnego ogrzewania z węzłem c.o. wyposażonym w automatykę, w instalację wodno-kanalizacyjną przyłączoną do sieci miejskiej, kanalizację deszczową podłączoną do sieci miejskiej, instalację oświetleniową i gniazd wtykowych, telefoniczną, komputerową, odgromową oraz telewizji przemysłowej (zewnątrznej – 11 kamer i wewnętrznej – 3 kamery) – monitor zamontowany jest w portierni budynku. W budynku jest zamontowany elektronicznie sterowany system przeciwooblodzeniowy rynien i rur spustowych. Podjazd dla niepełnosprawnych wraz z przylegającymi do niego schodami oraz schody fasady wyposażone są w instalację przeciwooblodzeniową.

Na każdej kondygnacji budynku znajdują się sanitariaty: na parterze damski i męski – w lewej części budynku, na I piętrze (2 damskie, 3 męskie, toaleta dla niepełnosprawnych i

toaleta dla personelu) – w lewej i prawej części budynku, na II piętrze (2 damskie – w prawej i lewej części budynku i 1 męski – w lewej części budynku). Sanitariaty wyposażone są w pojemniki z papierem toaletowym, mydłem oraz w suszarki do rąk.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o jakość infrastruktury w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty¹⁴. Przedstawiają je poniższe tabele.

Tabela nr 9. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	[%] badanych					
A) sale wykładowe	43,53	42,67	12,07	1,29	0,43	0,00
B) sale ćwiczeniowe	26,72	45,69	14,66	3,45	1,29	8,19
C) środki audiowizualne i multimedialne	35,22	46,52	10,87	1,30	1,30	4,78
D) wyposażenie laboratorium	6,70	9,82	1,79	0,89	0,00	80,80
E) dostęp do Internetu	18,26	37,39	22,61	10,00	6,09	5,65

Jak wynika z Tabeli nr 9 jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania oceniana jest przez badanych bardzo wysoko. Dotyczy to, zarówno stanu sal wykładowych (86,20%), środków audiowizualnych (81,74%) i sal ćwiczeniowych (72,41%), jak też możliwości dostępu do Internetu (55,65%).

Nieliczni studenci sugerowali wymianę niewygodnych krzeseł ze stolikami na zwykłe ławki.

Infrastrukturę Wydziału tworzy też pracownia komputerowa. Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o prawidłowe funkcjonowanie pracowni komputerowej w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów i doktorantów oraz

¹⁴ Informacje pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

słuchaczy studiów podyplomowych, przyniosły określone rezultaty¹⁵. Przedstawiają je poniższe tabele.

Tabela nr 10. Ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) Czy godziny otwarcia umożliwiają efektywne korzystanie z pracowni?	23,97	53,40	15,53	6,31	0,97
B) Czy ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca?	20,87	50,49	14,08	8,74	5,83
C) Czy stanowisko komputerowe spełnia twoje oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni?	23,30	48,06	16,99	6,80	4,85
D) Czy w razie potrzeby pracownicy pracowni udzielają fachowej pomocy?	31,03	45,32	15,76	5,42	2,46

Jak wynika z Tabeli nr 10 funkcjonowanie pracowni komputerowej studenci oceniają wysoko, w tym najwyżej - godziny otwarcia - (77,37%), fachową pomoc pracowników (76,35%) oraz efektywne korzystanie z pracowni (71,36 %).

Tabela nr 11. Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej	W ogóle nie korzystam
	[%] badanych				
	3,64	6,36	28,64	27,27	34,09

¹⁵ Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

Z pracowni, z różnym natężeniem, korzysta ok. 65% badanych, pozostali jej nie odwiedzają.

Tabela nr 12. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
	[%] badanych					
	21,53	44,50	7,66	0,96	0,96	24,40

Ok. 66% badanych ocenia bardzo dobrze i dobrze funkcjonowanie pracowni komputerowej, a ok. 8% - przeciętnie. Odsetek odpowiedzi wskazujących na niewłaściwe funkcjonowanie pracowni jest nieznaczny.

Nieliczni studenci zwracali uwagę na niedostosowanie ilości komputerów do ilości studentów na zajęciach, niską jakość komputerów i stary sprzęt komputerowy, potrzebę większej dostępności pracowni oraz także na brak chęci pomocy studentom ze strony niektórych pracowników pracowni.

3) ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia (głównie na stronach internetowych wydziałów i instytutów)

Informacje na temat kształcenia, w szczególności informacje o poziomach, formach i kierunkach kształcenia, międzynarodowej współpracy naukowej i wymianie studenckiej, zakładanych kwalifikacjach zawodowych absolwentów, programach nauczania i planach studiów są umieszczane na bieżąco na stronie internetowej Wydziału w odpowiednich zakładkach.

Natomiast treści programowe przedmiotów oraz spis literatury przedmiotowej zawarte są w sylabusach z poszczególnych przedmiotów realizowanych zgodnie z obowiązującymi na Wydziale programami studiów na kierunkach: Prawo, Administracja, Europeistyka, Bezpieczeństwo Narodowe, Kryminologia. Część sylabusów została zamieszczona na stronie internetowej Wydziału w zakładce: „Pliki do pobrania” w zakładkach poszczególnych Katedr/Zakładów, a pozostała część - na tablicach ogłoszeń przy Zakładach/Katedrach.

Aktualny harmonogram zajęć dydaktycznych dostępny jest na stronie internetowej Wydziału. Wszelkie zmiany (np. odwołanie zajęć, terminy ich odpracowywania) nanoszone

są systematycznie.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty¹⁶. Przedstawiają je poniższe tabele.

Tabela nr 13. Częstotliwość odwiedzania strony internetowej Wydziału Prawa przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

	Kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej	Jeszcze nie widziałem
	[%] badanych				
Częstotliwość odwiedzania strony internetowej Wydziału Prawa	55,56	32,89	8,89	2,67	0,00

Stronę internetową Wydziału, z różnym natężeniem, odwiedzają wszyscy studenci.

Tabela nr 14. Dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena zawartości na stronie internetowej wydziału informacji zapewniających uzyskanie różnych aspektów wiedzy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) oferowanych poziomów i form kształcenia	32,16	60,35	3,08	3,96	0,44
B) kwalifikacji zawodowych absolwentów	22,47	51,98	11,45	11,89	2,20
C) jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami	21,97	59,19	8,97	7,62	2,24
D) możliwości wyjazdu na inne uczelnie	34,82	50,45	8,04	4,91	1,79
E) programu i planu studiów	58,15	36,12	2,64	2,20	0,88
F) treści programowych przedmiotów	35,40	47,35	4,42	9,29	3,54

¹⁶ Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

G) lektur przedmiotowych	25,45	49,11	11,61	10,27	3,57
H) kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów	24,00	40,00	10,67	17,33	8,00

Jak wynika z Tabeli nr 14 informacje obejmujące różnorodne aspekty wiedzy zawartej na stronie Wydziału Prawa dla zdecydowanej większości badanych są dostępne i przejrzyste. Najwyżej oceniono, pod tym względem, informacje z zakresu: programu i planu studiów (94,27%), możliwości wyjazdu na inne uczelnie (85,27%), treści programowych przedmiotów (82,75%), oferowanych poziomów i form kształcenia (82,51%), jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami (81,16%). Aż % badanych pozytywnie oceniło dostępność informacji dotyczących lektur przedmiotowych (74,56%) oraz kwalifikacji zawodowych absolwentów (74,45%) i kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (64,00%).

4) ocena organizacji zajęć

W zakresie organizacji zajęć podejmowane są i sukcesywnie realizowane następujące działania: publikacja ułożonych rozkładów zajęć w formie papierowej i elektronicznej – docelowo będzie to tylko forma elektroniczna, jako bardziej dostępna i wygodna; rozpowszechnianie informacji o zachodzących zmianach w organizacji zajęć poprzez zamieszczanie ogłoszeń również w Internecie; ustalanie z pracownikiem nowego terminu zajęć w razie niemożności przeprowadzenia przez niego zajęć (pracownik układający rozkłady przekazuje informacje właściwemu dziekanatowi oraz studentom); rezerwacja sal na potrzeby przeprowadzenia konferencji, spotkań, zebrań (bezkolizyjna realizacja zajęć oraz zaplanowanych imprez), na zajęcia prowadzone na studiach doktoranckich i podyplomowych, na obrony doktoratów.

Ułożenie rozkładów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych należy do jednego pracownika administracji wydziałowej, co powoduje ich sprawniejszą organizację. Nauczyciel akademicki ustala nowy termin zajęć ze wskazanym wyżej pracownikiem, co sprzyja sprawniejszemu przepływowi informacji. Osoba odpowiedzialna za układanie planu wykorzystuje Internet jako powszechną i wygodną formę wymiany informacji. Owe działania podlegają dalszemu rozwojowi oraz integrują pracę nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną prosili o ustalanie dni sesji egzaminacyjnej dla studentów niestacjonarnych wyłącznie w soboty i niedziele oraz o wcześniejsze, niż

dotychczas, udostępnianie rozkładu zajęć i harmonogramu sesji.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o właściwą organizację zajęć w opinii 240 badanych (co stanowi 6,2% uprawnionych), tj. studentów i doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty¹⁷. Przedstawiają je poniższe tabele.

Tabela nr 15. Częstotliwość odwiedzania dziekanatu w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Częstotliwość odwiedzania dziekanatu w celu załatwienia jakiejś sprawy	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej
	[%] badanych			
	0,87	5,24	73,36	20,52

Studenci odwiedzają dziekanat najczęściej kilka razy w semestrze.

Tabela nr 16. Godziny otwarcia dziekanatu w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Godziny otwarcia dziekanatu jako umożliwiające sprawne załatwienie spraw	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
	16,67	45,18	11,84	14,47	11,84

Jak wynika z Tabeli nr 16 godziny otwarcia dziekanatu pozwalają na sprawne załatwienie spraw. Uznało tak ok. 62% studentów, przeciwnego zdania było ok. 26%.

¹⁷ Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Stan na 15.09.2016 r. Ze względu na fakt, że system USOS nie jest w stanie wygenerować informacji dla poszczególnych form studiów i poziomów kształcenia zostały one podane łącznie (wyniki zbiorcze).

Tabela nr 17. Ocena przekazywania informacji przez pracowników dziekanatu w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ocena przekazywania przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący następujących informacji	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) informacje dotyczące toku studiów	27,75	51,54	7,05	7,93	5,73
B) informacje dotyczące spraw stypendialnych	34,22	41,33	11,56	7,11	5,78
C) informacje dotyczące opłat za studia	37,16	45,87	8,72	4,59	3,67

Zdecydowana większość badanych (ok. 80-83%) jest zadowolona ze sposobu przekazywania przez pracowników dziekanatu różnych informacji. Niezadowolenie wykazuje niewielu badanych.

Tabela nr 18. Ogólna ocena pracy dziekanatu w opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych Wydziału Prawa (wyniki zbiorcze)

Ogólna ocena pracy dziekanatu	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
	[%] badanych					
	39,04	40,35	7,89	2,19	2,63	7,89

Dobrze i bardzo dobrze pracę dziekanatu ocenia 79,39% badanych, natomiast źle i bardzo źle – tylko 4,82%.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną zgłosili uwagi i propozycje zmierzające do usprawnienia pracy dziekanatu. Nieliczni prosili o wydłużenie godzin pracy dziekanatu. Podkreślali dobrą organizację pracy pracowników dziekanatu („panie są sympatyczne, miłe, pomocne, udzielają wyczerpujących informacji”). Wysoko ocenili też osobę prowadzącą sprawy doktorantów („zawsze w sposób jasny i klarowny wytłumaczy wszystkie wątpliwości”). Bardzo nieliczni uznali, że panie są niemiłe.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Ad. 1) Pracownicy biblioteki stale dbają, zarówno o rozbudowę księgozbiorów, jak i o zapewnienie przyjaznej i sprawnej obsługi czytelników.

Ad. 2) Władze dziekańskie dbają o jakość infrastruktury Wydziału Prawa. Zapewniają odpowiednie do studiowania warunki organizacyjne oraz techniczne.

Ad. 3) Sformułowane w sposób przejrzysty i czytelny dla studentów informacje na temat kształcenia udostępniane są na stronie internetowej Wydziału.

Ad. 4) Organizacja zajęć przebiega sprawnie. Opinie studentów wskazują na prawidłowe i zadowalające funkcjonowanie dziekanatu.

W ramach monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów uwagi oraz propozycje zgłoszone przez studentów zostaną poddane analizie.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacje WSZiDJK z poprzedniego roku akademickiego zostały, w miarę możliwości, zrealizowane. Modernizacja infrastruktury Wydziału odbywa się na bieżąco, adekwatnie do możliwości Wydziału. Planuje się pozyskać dodatkowe środki w ramach projektu na poprawę infrastruktury biblioteki. Ponadto, niedawno przeprowadzono modernizację infrastruktury teleinformatycznej, a właściwi pracownicy mają stały nadzór nad poprawnością działania sieci Wi-Fi (której jakości dotyczyły zastrzeżenia studentów). Nie ma natomiast w najbliższym czasie szans na poprawę akustyki w niektórych salach ze względu na brak możliwości zakupu odpowiedniego sprzętu. Nie udało się też skrócić czasu zajęć w niedziele ze względu na niewystarczające warunki lokalowe. Władze dziekańskie zastanawiają się nad wprowadzeniem bardziej elastycznego czasu pracy pracowników dziekanatu.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Analiza i ocena programu dotyczącego mobilności studentów/doktorantów i jego realizacji na Wydziale Prawa następuje według kryteriów zawartych w § 9 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.:

1) *funkcjonowanie wymiany studentów/doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów/doktorantów*

Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku realizuje wymiany studenckie, przede wszystkim, w ramach programu Erasmus+. W roku akademickim 2015/2016 miał on podpisane 68 umów Erasmus+ z uczelniami europejskimi. W roku akademickim 2015/2016 na wymianie przebywało 40 studentów.

W ramach programu Erasmus funkcjonuje także element praktyk zagranicznych. W roku akad. 2015/2016 z oferty praktyki zagranicznej współfinansowanej z funduszy Erasmus skorzystało 12 studentów Wydziału Prawa.

Na Wydziale Prawa w roku akad. 2015/2016 studiowało łącznie 18 studentów zagranicznych. Na kolejny rok akademicki przyjęto 2 zgłoszeń (stan na lipiec 2016 r.).

Wymiana studentów odbywa się także na podstawie innych umów, spoza programu Erasmus. Na podstawie umowy z University of Tsukuba w Japonii 2 studentów wyjechało na roczny pobyt. W ramach programu Partnerstwo Wschodnie (stypendia BUWiWM) na studiach doktoranckich prowadzonych w j. angielskim studiowała 1 osoba z zagranicy. W ramach Letniej Szkoły Prawa Porównawczego US-EU do Białegostoku przyjechało 14 studentów amerykańskich. W programie bierze także udział 19 polskich uczestników (studentów i doktorantów) oraz 6 studentów z Uniwersytetu Janki Kupały w Grodnie. Do udziału kolejnej edycji Szkoły Prawa Niemieckiego zgłosiło się 18 studentów. Z kolei, Program Wprowadzenie do Prawa Francuskiego, zgromadził 19 studentów/doktorantów.

W tym miejscu należy zauważyć, że odrębny dla studiów doktoranckich program na Wydziale Prawa nie funkcjonuje. Doktoranci mogą korzystać z kierowanej do nich oferty wymiany w zakresie LLP-Erasmus. W roku akademickim 2015/2016 w zakresie wymiany międzynarodowej doktorantów jedna osoba wyjechała na cały rok akademicki w ramach programu Erasmus oraz jedna – na jeden semestr - w ramach dwustronnej umowy między UwB a Northeastern University (USA).

2) funkcjonowanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów/doktorantów (punktów i ocen)

W ramach wymiany międzynarodowej na Wydziale Prawa funkcjonują zasady uznawania przedmiotów zaliczonych przez studentów w trakcie pobytu za granicą zatwierdzone przez Prodziekana ds. studiów stacjonarnych.

Z kolei wobec doktorantów wymieniony powyżej system wynika z przyjętego programu kształcenia (znowelizowanego *Uchwałą Nr 1952 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 22 maja 2015 r. w sprawie programu kształcenia na studiach doktoranckich stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązującego w cyklach kształcenia rozpoczynających się od roku ak.2015/2016 oraz wzoru z sprawozdania z pracy naukowej doktoranta*), gdzie m.in. określono zasady (podstawowe sposoby) weryfikacji efektów kształcenia.

Dokonano następujących zmian, które uprzednio konsultowane były z samorządem doktorantów:

- wprowadzono nowy przedmiot obowiązkowy: socjologia prawa oraz przedmiot fakultatywny: socjologia;
- zaproponowano studentom do wyboru 13 konwersatoriów specjalizacyjnych (w tym 5 nowych);
- doktoranci uzyskali możliwość wyboru egzaminu w przewodzie doktorskim z dyscypliny dodatkowej spośród 3, a nie jak dotychczas dwóch przedmiotów, tj.: ekonomii, filozofii oraz socjologii;
- efekty kształcenia oraz punkty ECTS zostały zmienione zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktorskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 1581).

Ponadto w stosunku do osiągnięć studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akad. 2015/2016 obowiązuje nowe sprawozdanie z pracy naukowej doktoranta. Jego wzór określony został w/w Uchwałą Rady Wydziału. Generalnie nie wprowadzono odrębnych zasad wystawiania ocen czy punktów. Wyjątek w tym zakresie stanowią zasady zaliczenia zajęć seminaryjnych (które szczegółowo określono w planie studiów), gdzie wskazano warunki będące minimalnymi wymogami zaliczenia.

Należy nadmienić, iż w roku akademickim 2015/2016, 15 doktorantów prowadziło zajęcia dydaktyczne w łącznym wymiarze: 507 godz.

- 3) *wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów/doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć)*

Wymiana międzynarodowa stała się inspiracją do zorganizowania na Wydziale Prawa UwB programu przedmiotów, które mogą być prowadzone w językach obcych. W roku akademickim 2015/2016 lista obejmuje 77 przedmiotów w 4 językach (angielski, niemiecki, rosyjski, hiszpański). Od kilku lat na zajęcia w językach obcych uczęszczają nie tylko studenci zagraniczni, ale także studenci Wydziału Prawa, którzy mają prawo do realizacji zajęć w językach obcych w ramach swoich specjalizacji. Studenci polscy uczęszczający na takie przedmioty rozwijają umiejętności językowe w zakresie przedmiotów prawnych, a w związku z tym coraz pewniej czują się podczas wszelkiego rodzaju rozmów kwalifikacyjnych i egzaminów sprawdzających nie tylko komunikatywność językową, ale także znajomość

fachowego słownictwa. Prowadzenie zajęć w językach obcych wymaga także innych metod kształcenia, odtwarzane są materiały multimedialne z oryginalnym lektorem, analizowane są akty prawne oraz orzecznictwo obcych państw i sądów w innych językach.

W roku akademickim 2015/2016 Centrum Prawniczego Języka Angielskiego prowadziło programy poświęcone kształceniu prawniczego języka angielskiego: odpłatne kursy Legal English (2 grupy), odpłatny kurs przygotowujący do egzaminów ILCE i TOLES. Centrum oferuje zajęcia dla studentów Wydziału Prawa oraz studentów zagranicznych. Centrum prowadzi także Podyplomowe Studia.

Trzy lata temu przygotowano program nauczania w językach obcych – j. angielskim i rosyjskim: Studia II stopnia – European Studies.

W roku akad. 2015/2016 do kierownika studiów doktoranckich nie wpłynęła żadna propozycja wykorzystania doświadczeń zdobytych przez doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia.

4) *opinie przekazane przez studentów/doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, życie studenckie, system nauczania, relacje student – nauczyciel akademicki).*

Koordinator ds. Studentów Przyjeżdżających jest w stałym kontakcie ze wszystkim studentami zagranicznymi przebywającymi na Wydziale Prawa. Ponadto, doświadczenia studentów studiujących w ramach programów na zagranicznych uczelniach zmotywowały do zapewnienia stałej pomocy studentom przyjeżdżającym na Wydział Prawa UwB. Wydział Prawa jest partnerem w sieci ESN (Erasmus Student Network), w ramach którego realizowana jest pomoc organizacyjna dla studentów zagranicznych przyjeżdżających do Białegostoku. Koordinator ds. Studentów Przyjeżdżających, dr hab. Elżbieta Kuźelewska jest w stałym kontakcie ze wszystkim studentami zagranicznymi przebywającymi na Wydziale Prawa. Studenci pozytywnie oceniają, zarówno warunki do studiowania (doskonała baza lokalowa, zajęcia prowadzone w grupach dla studentów zagranicznych – specjalnie przygotowane zajęcia, możliwość uczestnictwa w wykładach gości zagranicznych), jak i zaangażowanie kadry prowadzącej zajęcia (możliwość stałego kontaktu, konsultacje mailowe i osobiste, dobrze opracowane materiały do zajęć).

Tego rodzaju opinii studentów i doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) nie stwierdzono.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków studentom przebywającym na Wydziale w ramach programu Erasmus, w opinii 2 (100%) studentów, przyniosły określone rezultaty¹⁸. Przedstawia je Tabela nr 9.

Tabela nr 19. Ocena organizacji studiów w ramach Programu Erasmus+ w opinii jego studentów

Kategoria	Satysfakcjonująca [%]	Niesatysfakcjonująca [%]
Komunikacja z koordynatorem programu	100	0
Organizacja przyjazdu	100	0
Wybór przedmiotów	100	0
Warunki w akademiku	100	0

Studenci bardzo wysoko ocenili wszystkie aspekty ich pobytu na Wydziale.

Tabela nr 20. Ocena pracy kadry Wydziału Prawa UwB w opinii studentów Erasmusa

Kategoria	Satysfakcjonująca [%]	Niesatysfakcjonująca [%]
Aktywizacja studentów podczas zajęć przez wykładowców	100	0
Kontakt wykładowców ze studentami	100	0
Poziom wymagań wykładowców przez studentów	100	0
Poziom (jakość) prowadzonych zajęć przez wykładowców	100	0
Zróżnicowanie metod/materiałów i pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć	100	0

Wszystkie aspekty pracy kadry dydaktycznej zostały ocenione bardzo wysoko.

Tabela nr 21. Ocena organizacji procesu kształcenia w opinii studentów Erasmusa

Kategoria	Satysfakcjonujące [%]	Niesatysfakcjonujące [%]
Funkcjonowanie dziekanatu	100	0
Funkcjonowanie biblioteki	100	0
Funkcjonowanie pracowni komputerowej	100	0

Studenci bardzo wysoko ocenili wszystkie aspekty organizacji procesu kształcenia na Wydziale.

¹⁸ Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety „Evaluation form for the international students at the Faculty of Law, University of Białystok” stanowiącej Załącznik nr 4b Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.

W ramach porównania Wydziału Prawa UwB i macierzystych uczelni studentów ERASMUS-a stwierdzili oni, że:

- „organizacja Erasmus na Uniwersytecie w Białymstoku jest na tym samym, a może i na wyższym poziomie niż na moim macierzystym uniwersytecie”.
- bardzo podoba mu się studiowanie na Uniwersytecie w Białymstoku. W mieście, w którym znajduje się jego macierzysta uczelnia jest również wielu studentów w ramach programu Erasmus, co jego zdaniem, czyni te miasta bogatszymi i ciekawszymi.

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Ad. 1) Wydział Prawa dba o rozwój mobilności studentów. W tym celu nawiązuje współpracę z uczelniami innych państw. Dzięki temu posiada bogatą i różnorodną ofertę. Następująca w ramach realizacji tych umów mobilność studentów prowadzi do umiędzynarodawiania ich kontaktów.

Ad. 2) Na Wydziale funkcjonuje sformalizowany system zasad zaliczania osiągnięć studentów (punktów i ocen).

Ad. 3) Wydział oferuje szereg wykładów z różnych dziedzin prawa prowadzonych w 4 językach. Pozwala to na wzbogacenie specjalistycznego słownictwa oraz rozwinięcie umiejętności językowych studentów.

Ad. 4) Generalnie studenci przebywający na naszym Wydziale w ramach krajowej i międzynarodowej wymiany z pobytu są zadowoleni. Najczęściej oceniają go wysoko.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

W roku akad. 2014/2015 WSZiDJK nie sformułował żadnych rekomendacji dotyczących potrzeby poprawy poziomu mobilności studentów/doktorantów.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Uzyskanie opinii absolwentów uczelni o przebiegu odbytych studiów nastąpiło na podstawie § 10 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Odbyło się ono poprzez przeprowadzenie anonimowych badań ankietowych wśród

absolwentów Wydziału Prawa z rocznika 2015/2016¹⁹.

Wśród absolwentów Wydziału Prawa UwB zostały przeprowadzone badania ankietowe dotyczące, w szczególności, oceny przydatności studiów, procesu dydaktycznego i kadry dydaktycznej. Dokonano badania 281 absolwentów studiów, którzy obronili pracę dyplomową, odebrali dyplom w okresie do końca września 2016 r. i wyrazili chęć udziału w badaniach. Wyniki analiz kwestionariuszy ankiet przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 25. Ocena przydatności studiów w opinii absolwentów Wydziału Prawa

Jak sądzisz, w jakim stopniu odbyte przez Ciebie studia pozwoliły na rozwinięcie:	Bardzo dużym	Dużym	Średnim	Małym	Bardzo małym	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) znajomości zagadnień teoretycznych	27,13	57,2	14,63	0,60	0,85	0
B) umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów	17,16	33,90	34,34	11,15	3,60	0,23
C) zdolności do wykonywania konkretnych zawodów	15,57	32,96	32,98	14,69	3,53	0
D) umiejętności pracy zespołowej	28,52	36,12	28,04	6,77	0,65	0,23
E) umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	41,10	38,10	17,10	7,50	0,48	0
F) umiejętności samodzielnego doksztalcania się	37,54	42,90	16,13	3,00	0,25	0
G) orientacji i wiedzy o świecie	29,39	47,68	19,84	2,62	0,25	0
H) możliwości realizacji własnych zainteresowań	24,40	38,52	26,38	7,00	2,50	0,40

Z Tabeli nr 25 wynika, że odbyte studia umożliwiły naszym absolwentom, w bardzo dużym lub dużym stopniu, nabycie wielu umiejętności. Zdecydowanie najlepiej, w ich ocenie, pozwoliły one rozwinąć znajomość zagadnień teoretycznych (84,33%), umiejętności samodzielnego doksztalcania się (80,44%) oraz umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi (79,2%). W tej kategorii najrzadziej wskazywano na nabycie zdolności do wykonywania konkretnych zawodów (48,53%) oraz umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (51,06%).

¹⁹ Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety „Ankieta absolwenta” stanowiącej Załącznik nr 5 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r.

Tabela nr 26. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii absolwentów Wydziału Prawa

Jak ocenił(a)byś poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Twoim kierunku?	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
A) Wykłady obowiązkowe	31,70	58,00	8,20	0,54	0,77	0,23	0
B) Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	34,74	46,70	15,86	2,37	0	0,23	0
C) Seminaria i proseminaria	51,00	32,85	11,00	4,20	0	0,46	0,36
D) Przedmioty fakultatywne	30,4	42,80	14,54	2,10	0,17	9,20	0,60
E) Lektoraty	25,88	39,96	15,48	6,20	1,53	10,38	0,93
F) Warsztaty i laboratoria	14,75	18,80	11,70	0,73	0,70	49,27	3,88
G) Praktyki i zajęcia poza uczelnią	25,10	26,16	14,48	4,73	0,66	25,43	3,73
H) Indywidualne konsultacje	36,20	44,00	13,10	0,60	0,17	0,46	6,20
I) Organizacja studiów (rozkład zajęć itp.)	28,00	37,12	26,35	4,00	1,90	0	2,45

Z Tabeli nr 26 wynika, że zdecydowana większość absolwentów najwyżej (bardzo dobrze i dobrze) oceniła, w kolejności, wykłady obowiązkowe (89,70%) i seminaria oraz proseminaria (83,85%), a także ćwiczenia (81,44%).

Na pytanie: „Co Twoim zdaniem należałoby zmienić w pierwszym rzędzie, by poprawić ogólną jakość kształcenia?” odpowiedzi udzieliła tylko część badanych. Najczęściej, w ich opinii, należy dążyć do zwiększenia ilości zajęć praktycznych (16,30%).

Tabela nr 27. Ocena kompetencji pracowników Wydziału Prawa w opinii jego absolwentów

Jak oceniasz kompetencje nauczycieli akademickich i innych pracowników Uniwersytetu w Białymstoku na Twoim kierunku?	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysoki poziom profesjonalizmu	Zróżnicowany poziom profesjonalizmu	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) Wśród samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (doktorów habilitowanych i profesorów)	67,80	26,90	4,90	0	0	0,27
B) Wśród adiunktów i wykładowców (doktorów)	50,90	39,38	9,33	0,23	0	0
C) Wśród asystentów (magistrów)	41,30	37,38	19,21	1,76	0,23	0
D) Wśród pracowników administracji (dziekanat, sekretariat itp.)	63,26	29,00	6,79	0,37	0,40	0

Z Tabeli nr 27 wynika, że zdecydowana większość absolwentów wysoko ocenia profesjonalizm pracowników administracji wydziałowej oraz wykładowców. Uważa, że najwyższy poziom (wysoki i raczej wysoki) występuje, w kolejności wśród: samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (94,7%), pracowników administracji (92,26%) oraz adiunktów i wykładowców (90,28%).

Tabela nr 28. Ocena wyboru kierunku studiów w opinii absolwentów Wydziału Prawa

Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś ten sam kierunek?	Tak	Raczej tak	Nie	Raczej nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych				
	34,2	36,88	17,72	11,5	0

Z badań wynika, że większość absolwentów ponownie wybrałaby Prawo, Administrację, Europeistykę, Bezpieczeństwo narodowe lub Kryminologię jako kierunek studiów (70,08%).

Tabela nr 29. Ocena wyboru uczelni w opinii absolwentów Wydziału Prawa

Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś Uniwersytet w Białymstoku?	Tak	Raczej tak	Nie	Raczej nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych				
	57,7	34,26	3,6	3,17	0

Podobnie, jak wyżej, zdecydowana większość absolwentów ponownie wybrałaby Uniwersytet w Białymstoku jako miejsce studiów (91,96%).

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

W świetle wyników przeprowadzonych badań absolwenci potwierdzili nabycie w znacznym stopniu różnych umiejętności. Funkcjonowanie większości elementów procesu dydaktycznego ocenili jako prawidłowe. Zwrócili, przy tym, uwagę na potrzebę zwiększenia

ilości zajęć o charakterze praktycznym. W analizowanym roku na niemalże analogicznym poziomie bardzo wysoko został oceniony profesjonalizm wykładowców i pracowników administracji. Jest on wynikiem stałej dbałości Wydziału o jakość pracy wykonywanej przez osoby zatrudnione na Wydziale.

Na uwagę zasługuje fakt, że zarówno Wydział Prawa, jak i Uniwersytet w Białymstoku postrzegane są dobrze, gdyż większość badanych ponownie uczyniłaby je miejscem studiowania.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

W ramach rekomendacji WSZiDJK nadal należy dążyć do większego upracticznienia ilości i podniesienia jakości zajęć dydaktycznych. Ów postulat był i jest, w miarę możliwości, uwzględniony przez członków komisji pracujących nad zmianami planów i programów kształcenia (kierunek Prawo i Bezpieczeństwo narodowe). Ponadto, w kwestii zwiększenia aktywności absolwentów przy wypełnianiu kwestionariuszy ankiet, przeprowadzane są rozmowy ze studentami i absolwentami oraz wysyłana jest korespondencja zachęcająca do wykonania tego wysiłku. W ramach realizacji postulatu wydłużenia praktyk oraz zróżnicowania i zwiększenia liczby miejsc ich odbywania, oferta praktyk jest dostosowywana na bieżąco. Wydział jest otwarty na nowe miejsca, w tym za granicą. Jednakże, czas trwania praktyk jest częściowo uzależniony od możliwości pracodawcy. Postulat wprowadzenia obowiązkowego sprawdzania obecności na zajęciach jest realizowany, gdyż ćwiczenia, co do zasady, są obowiązkowe. Jak wspomniano w innej części tego sprawozdania, infrastruktura pracowni komputerowej i biblioteki jest modernizowana na bieżąco.

Nie przewidziano natomiast wprowadzenia obowiązkowych wykładów, które co do zasady są nieobowiązkowe. W odpowiedzi na postulat wprowadzenia większej ilości egzaminów ustnych bądź opisowych zamiast testów, należy stwierdzić, że o formie egzaminu decydują prowadzący, a jednym z czynników decydujących o tym jest liczba egzaminowanych, co pozwala dobrać odpowiednią formę egzaminu. Jednakże, aktualne są zalecenia zespołów ds. monitorowania procesu kształcenia, że testy nie powinny być dominującym sposobem sprawdzania wiedzy studentów. Jako trudne uznano przygotowanie rozkładu zajęć „bez okienek” ze względu na wspomniane trudności lokalowe.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Uzyskanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów uczelni nastąpiło na podstawie § 11 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. Odbyło się ono poprzez przeprowadzenie w 2016 r. anonimowych badań ankietowych wśród pracodawców dotyczących oceny przygotowania do pracy zawodowej zatrudnianych przez nich absolwentów Wydziału Prawa UwB²⁰.

Pisma w sprawie przeprowadzenia badań zostały skierowane, w szczególności, do organów administracji samorządowej (od szczebla wojewódzkiego po gminy w wybranych miejscowościach z woj. podlaskiego), organów administracji rządowej (województwo), organów ścigania (Komendy Policji szczebla wojewódzkiego i powiatowego, a nawet komisariaty), organów wymiaru sprawiedliwości (sądy z okręgu Apelacji Białostockiej, prokuratury z okręgu Prokuratury Apelacyjnej) oraz innych instytucji, np. Straż Graniczna, CBA, ABW itd. Zwrotnie, z potencjalnych miejsc zatrudnienia naszych absolwentów z terenu województwa podlaskiego, otrzymano 63 odpowiedzi. Ocena dokonana przez pracodawców nastąpiła według określonych poniżej kryteriów.

Tabela nr 30. Czynniki decydujące o zatrudnieniu absolwentów Wydziału Prawa UwB

Kategoria	Tak [%]	Nie [%]	Brak odp. [%]
posiadana wiedza z zakresu prawa i administracji	93,6	1,5	4,9
umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce	79,3	9,5	11,2
umiejętność rozumienia i interpretacji przepisów prawnych	85,7	0	14,3
umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania	85,7	3,1	11,2
znajomość języka obcego	19,0	58,7	22,3
umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie)	60,3	23,8	15,9
dplom ukończenia studiów na Wydziale Prawa UwB	49,2	33,3	17,5

Z powyższej tabeli wynika, że czynniki, które, w ocenie pracodawców, zadecydowały o zatrudnieniu absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku według częstotliwości wskazań stanowiły:

²⁰ Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem „Kwestionariusza ankiety pracodawców dotyczącej absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku” opracowanego na Wydziale Prawa.

- posiadana wiedza z zakresu prawa i administracji (93,6%),
- umiejętność rozumienia i interpretacji przepisów prawnych (85,7%),
- umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania (85,7%),
- umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce (79,3%),
- umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie) (60,3%),
- dyplom ukończenia studiów na Wydziale Prawa UwB (49,2%),
- znajomość języka obcego (19%).

Przygotowanie do pracy zawodowej absolwentów Wydziału Prawa UwB (w skali od 2 do 5) pracodawcy ocenili następująco: na ocenę niedostateczną – 0%, dostateczną – 9,5%, na ocenę dobrą – 71,5%, a na ocenę bardzo dobrą – 19%.

Tabela nr 31. Umiejętności i kompetencje, których brakuje absolwentom Wydziału Prawa UwB

Kategoria	Tak [%]	Nie [%]	Brak odp. [%]
wiedza z zakresu prawa i administracji	4,76	74,6	20,64
umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce	57,1	38,0	4,90
umiejętności rozumienia i interpretacji przepisów prawnych	30,1	55,5	14,4
umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania	11,1	66,6	22,3
znajomość języka obcego	12,6	65,0	22,4
umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie)	14,4	69,8	15,8

Brakujące u absolwentów Wydziału Prawa UwB, w ocenie pracodawców, umiejętności i kompetencje, według częstotliwości wskazań stanowiły:

- umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce (57,1%),
- umiejętności rozumienia i interpretacji przepisów prawnych (30,1%),
- umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie) (14,4%),
- znajomość języka obcego (12,6%),
- umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania (11,1%),
- wiedza z zakresu prawa i administracji (4,76%).

Część pracodawców zgłosiła własne uwagi i propozycje zmierzające do podniesienia poziomu przygotowania zawodowego absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Wskazywano na potrzebę:

- zwiększenia liczby zajęć o charakterze praktycznym – 15,8%

- większej ilości praktyk w administracji, sądach i izbie celnej oraz wydłużenia ich okresu – po 4,7%
- częstszego rozwiązywania kazuśów; zwiększenia liczby zajęć z prawa budowlanego, prawa i procedury karnej; nauki pracy w grupie i komunikacji interpersonalnej; nauki kreatywnego myślenia; podniesienia poziomu i zwiększenia liczby godzin nauczania języków obcych (po 1,5%).

Wnioski (rekomendacje dla WSZiDJK):

Jak, co roku, w ocenie ankietowanych pracodawców istotnym czynnikiem decydującym o zatrudnieniu absolwentów Wydziału Prawa jest posiadana przez nich wiedza. Zasadniczo dobrze oceniają ich umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy zawodowej. Zwracają, jednakże, uwagę na potrzebę zwrócenia uwagi na kształtowanie u studentów umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce.

Wniosek pracodawców dotyczy, w szczególności, konieczności większego upracticznienia części zajęć, co uczyni absolwentów bardziej przydatnymi w przyszłej pracy.

Realizacja rekomendacji WSZiDJK oraz USZiDJK z poprzedniego roku akademickiego:

W ramach realizacji rekomendacji WSZiDJK z poprzedniego roku akademickiego dotyczącej postulatów pracodawców na Wydziale Prawa podejmowane są stałe przedsięwzięcia zmierzające do większego upracticznienia zajęć (częstsze rozwiązywanie kazuśów, sporządzanie pism procesowych, częstszy kontakt z salą rozpraw, zintensyfikowanie nauki prawniczego języka angielskiego)²¹. Odbywać się to będzie systematycznie wraz z wdrażaniem na kolejnych rocznikach w następnych latach nowego planu studiów na kierunku Prawo oraz w ramach działalności Centrum Praktyk Sądowych. Ponadto, w celu zwiększenia aktywności pracodawców przy wypełnianiu kwestionariuszy ankiet uczestnicy Rady Konsultacyjnej przy Dziekanie Wydziału Prawa, przy okazji spotkań i konferencji, proszeni są o realizację tego aspektu współpracy.

²¹ Wynika to też z potrzeby realizacji Uchwały nr 1199 Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie strategii na rzecz ciągłej poprawy jakości kształcenia na Wydziale Prawa w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na lata 2012-2016.

8. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W czasie przygotowywania niniejszego Sprawozdania na Wydział Prawa nie wpłynął żaden wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się.

Białystok, 17.10.2016 r.

DZIEKAN WYDZIAŁU PRAWA

Prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski